

Aleg 689

Sprawozdanie

Komisji gminnej w sprawie przyłączenia gminy Ludwinów, obszaru dworskiego Ludwinów, oraz gminy Dąbie do król. stoł. miasta Krakowa.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu polecenia Wysokiego Sejmu z dnia 12. listopada 1904 przedłożył Wydział krajowy po przeprowadzeniu poleconych przez Wysoki Sejm rokowań z gminami, w pobliżu Krakowa leżącymi, których przyłączenie do miasta Krakowa okazało się potrzebnem oraz z powiatami Krakowskim i Wielickim — w dniu 30. czerwca 1908 LW. 90.189 wniosek na wcielenie do okręgu miasta Krakowa 10 gmin w całości, 2 gmin częściowo oraz kilku obszarów dworskich.

Wniosek Wydziału krajowego obejmował także położoną w powiecie Krakowskim gminę Dąbie z przysiółkami Beszczem i Głębinowem i leżącą w powiecie wielickim gminę oraz obszar dworski Ludwinów.

Komisya gminna uznając konieczną potrzebę rozszerzenia granic miasta Krakowa i zgadzając się z wnioskami Wydziału krajowego, była jednak zdania, że przyłączenie do Krakowa gminy Dąbie z Beszczem i Głębinowem oraz gminy Ludwinowa i obszaru dworskiego Ludwinów nie jest ani dla tych gmin ani dla gminy miasta Krakowa sprawą tak pilną, jak przyłączenie innych gmin i wobec tak wielkiego rozszerzenia granic miasta Krakowa odroczyła do późniejszego czasu przyłączenie 2 gmin powyższych i obszaru dworskiego Ludwinów.

Przedstawiając zatem Wysokiemu Sejmowi wnioski na rozszerzenie granic miasta Krakowa, Komisya gminna nie objęła tymi wnioskami ani wymienionych powyżej dwóch gmin ani obszaru dworskiego.

Obecnie gmina Ludwinów wnosi do Wysokiego Sejmu prośbę o przyłączenie jej do miasta Krakowa, a Reprezentacya miasta Krakowa popiera tę prośbę jak najusilniej.

Gmina Ludwinów w prośbie swojej podnosi, że wskutek przyłączenia sąsiednich Dębnik i Zakrzówka do Krakowa znajduje się bezpośrednio między dwoma miastami Podgórzem i Krakowem. Z tego już powodu miejscowość ta ma wszelkie cechy miasta. Na przestrzeni niespełna pół kilometra kwadratowego dziś już stoi 123 domów przeważnie jednopiętrowych, a gmina ani finansowym ani higienicznym ani też policyjnym zadaniom miasta sprostać nie może.

Siła podatkowa tej gminy jest słabą, dodatki do podatków na cele gminne (w r. 1908 - 76%) i powiatowe (55%) wysokie; co jednak daleko gorsze to fakt, że ani przepisy policyjne, ani budowlane, w gminach wiejskich obowiązujące, nie są dziś odpowiednie dla gminy, która, jak to powyżej podniesiono — już dziś jest miasteczkiem.

Jeżeli się zważy, że obie sąsiednie gminy miejskie tak Kraków jak i Podgórze pod względem sanitarnym, kanalizacji, utrzymania ulic, bruków i chodników, oświetlenia, budowy szkół, regulacji ulic i t. p. dołożą w granicach możliwości wszelkich starań, aby terytorya swoich dzielnic podnieść, to jasnym jest, że gmina Ludwinów, nie posiadająca ani ustawodawczych ani materialnych środków ku temu, zupełnie podupaść musi i stanie się gęsto zabudowanym i gęsto zaludnionym zakątkiem, który, choćby później przyłączony do miasta Krakowa, już chyba nigdy uporządkować nie będzie można. Jeśli się nadto zważy, że ściśle wykonanie policyi bezpieczeństwa w Krakowie i w Podgórzu spowodować musi przeniesienie się do Ludwinowa niebezpiecznych elementów, którym stosunki w Ludwinowie będą wygodniejsze — łatwo Wysoki Sejm pojmie, dla czego Ludwinów o szybkie przyłączenie do Krakowa uprasza.

Położenie, w którym się gmina Ludwinów obecnie znajduje, jednak musi prowadzić do coraz to większej deprecjacji realności w tejże gminie.

Gdzie brakuje urządzeń w miastach niezbędnych, warunki sanitarne są złe, gdzie nie ma dobrej policyi i t. p., tam i wartość domów musi być niższą. Powyższe zapatrywanie Rady gminnej w Ludwinowie podziela w zupełności Reprezentacja miasta Krakowa i najgoręcej popiera jej prośbę.

Co do Dąbia uzasadnia Reprezentacja gminy miasta Krakowa prośbę swoją o przyłączenie tej gminy do Krakowa w sposób następujący:

Już w roku przeszłym rozpoczął c. k. Rząd roboty około budowy kolektora wiślanego na terytoryum gminy Dąbie i prawie równocześnie rozpiisał oferty na dalsze roboty około regulacji brzegów Wisły i zabezpieczenia Krakowa od powodzi, które z wiosną bieżącego roku mają być rozpoczęte.

Inwestycje powyższe muszą wywrzeć wielki wpływ na ruch budowlany w gminie Dąbie, sprawa zaś ta wymaga jak najwcześniejszego sporządzenia dla powyższej gminy planu regulacyjnego i dostosowania sposobu budowy domów do stosunków krakowskich. Ruch budowlany, nie kierowany według z góry opracowanego planu, mógłby na zawsze zniszczyć wygląd i ukształtowanie tej miejscowości, a nie ma mowy o tem, aby po wcieleniu jej do Krakowa, bo rozmaite względy czynią wcielenie to nieodzownem — dały się wadliwe stosunki budowlane później bez olbrzymich ofiar usunąć lub poprawić. Reprezentacja miasta Krakowa zauważa nadto, że w okolicy kanału splawnego na terytoryum gminy Dąbia niezawodnie powstaną liczne zakłady przemysłowe, wymagające stosownego rozmieszczenia.

O ile zaś przed zabudowaniem tego terytoryum nie będzie obowiązywał plan regulacyjny, stanie się później niemożliwem zastosowanie dla dzielnicy przemysłowej koniecznych urządzeń, jak dróg, torów kolejowych, placów składowych i t. p., na wykupienie zaś dla celów regulacji prywatnych posiadłości potrzebaby było milionowych wkładów.

Obecnie, gdy miasto Kraków posiada w gminie Dąbie około 65 morgów własnego gruntu, a gmina Dąbie około 75 morgów pastwisk, dałby się plan regulacyjny z łatwością przeprowadzić, gdy zaś prywatna spekulacja zabuduje gminę Dąbie jedynie pod kątem widzenia prywatnych interesów właścicieli gruntów, praca gminy miasta Krakowa około uregulowania terytoryum obecnej gminy Dąbie może na długi czas zostać udaremnioną.

Są jeszcze i dalsze względy, które zniewalają gminę miasta Krakowa do poczynienia kroków o bezwzględne przyłączenie gminy Dąbie do Krakowa, a w szczególności: Ponieważ na Wiśle przy gminie Dąbie ma być zbudowany jaz, celem spiętrzenia wody, przeto także i grunta będące własnością Krakowa muszą być stosownie do wartości, jakąby przez to wykazały, użyte z korzyścią dla miasta Krakowa na składy towarowe; zakłady przemysłowe i t. p.; tutaj także i miasto Kraków zamierza zbudować już w najbliższym czasie kosztem kilku milionów koron swoje centralne zakłady elektryczne, co wszystko najłatwiej i najkorzystniej da się uskuteczyć tylko po połączeniu gminy Dąbie z Krakowem.

Pozbawienie miasta Krakowa wpływu na swobodne urządzenie stosunków w terytorjum gminy Dąbie musiałoby przynieść dla tegoż miasta, które obecnie podjęło się kosztownych zadań wobec już przyłączonych gmin i obszarów dworskich, nawet wielkie materyalne straty. Przez przyłączenie do miasta Krakowa gminy Dąbie przybędzie temuż miastu 3·40 klm.² obszaru, 138 domów i około 3.000 mieszkańców; przez przyłączenie zaś gminy Ludwinów nabędzie Kraków 0·46 klm.² obszaru, 123 domów i do 3.500 mieszkańców. Obszar dworski Ludwinów ma 0·22 klm.² obszaru, 1 dom i 19 mieszkańców, wliczonych już do ilości mieszkańców gminy Ludwinów.

Razem przybędzie przeto miastu Krakowowi 4·08 klm.² obszaru, 262 domów i około 6.500 mieszkańców.

Rozpatrzywszy powyżej za przyłączeniem Ludwinowa i Dąbia przytoczone motywa, przyszła Komisya gminna do przekonania, że nie ma powodu, ażeby Komisya gminna odmówiła swojego poparcia wobec Wysokiej Izby ponownej i tak usilnej prośbie gminy Ludwinów i Reprezentacyi gminy miasta Krakowa.

Komisya gminna uwzględnia okoliczność, że gmina Ludwinów z całą stanowczością i wytrwałością ponawia swoją prośbę o przyłączenie do Krakowa.

Już bowiem w r. 1908, gdy sprawa rozszerzenia granic miasta Krakowa była na porządku dziennym Wysokiej Izby, Ludwinów czynił usilne starania, wysłał nawet deputacyę z prośbą, by i tę gminę przyłączył do miasta Krakowa, a bezpośrednio po uchwaleniu przez Wysoki Sejm projektu dotyczącej ustawy wniósł do Wydziału krajowego prośbę takiej samej treści, jak petycyja, będąca przedmiotem niniejszego sprawozdania.

Wcześniej może, aniżeli tego spodziewać się należało, nastąpiła zmiana stosunków, która wniesienie petycyi powoduje.

Postanowione, a jeszcze w życie niewprowadzone, przyłączenie Zakrzówka do Krakowa, dziś już tak wpływa na stosunki w Ludwinowie, że prośba tej gminy o jak najszybsze jej przyłączenie do Krakowa jest zrozumiałą i uzasadnioną. Pozostawienie Ludwinowa, gminy małej, mocno zabudowanej, gminą wiejską między dwoma miastami nie było nigdy zamiarem Komisji gminnej, a skoro dziś tak gmina Ludwinów, jak i Reprezentacyja miasta Krakowa z przytoczonych ważnych, a zgodnych z istotnym stanem rzeczy powodów, uważają sprawę połączenia za nagłą, Komisya gminna oświadcza się za przyłączeniem Ludwinowa do miasta Krakowa.

Również i za przyłączeniem gminy Dąbie do Krakowa oświadcza się Komisya gminna, a to z powodu, że rozpoczęcie przez c. k. Rząd robót inwestycyjnych około budowy kolektora w tejże gminie i około regulacyi brzegów Wisły, oraz projektowana w najbliższym czasie budowa wielkiej miejskiej centrali elektrycznej istotnie wywrą stanowczy wpływ na stosunki budowlane w gminie Dąbie, uzyskanie przeto przez gminę miasta Krakowa wpływu na ukształtowanie się po-

wyższych stosunków w Dąbiu uważa Komisya gminna, zgodnie z petycją gminy miasta Krakowa, za rzecz pierwszorzędneho dla tegoż miasta znaczenia.

Komisya gminna uznaje za konieczne przyczynić się do tego, aby gminie miasta Krakowa zapewnić możność jak najlepszego wykorzystania dla dobra jego ludności powstających przez podjęte inwestycje rządowe nowych konjunktur ekonomicznych i uchronienia tegoż miasta od doniosłych strat materyalnych, którychby miasto Kraków niewątpliwie doznało, gdyby gmina Dąbie do niego przyłączoną nie została.

Za pewne bowiem uważać można, iż gmina Dąbie, położona w pobliżu kolei żelaznej oraz kanału wodnego i portu, w niedługim czasie zabuduje się zakładami fabrycznymi i domami mieszkalnymi, a gdy tego nie przygotuje dokładny plan regulacyjny, którego opracowanie obecnie z powodu znacznej ilości gruntów, będących własnością gminy miasta Krakowa i gminy Dąbie (razem około 140 morgów) byłoby bardzo ułatwionem — łatwo zdarzyć się może, iż właśnie grunta powyższe, gdy do nich dostęp zamknie nie ujęta w odpowiednie przepisy prywatna działalność budowlana, stracą znaczną część swej wartości i zamiast przynieść miastu Krakowowi, obarczonemu licznymi zadaniami, korzyści, przysporzą mu tylko rozlicznych strat i kłopotów.

Z przytoczonych względów Komisya gminna, uznając za słuszne i uzasadnione troski miasta Krakowa o swą najbliższą przyszłość i uważając potrzebę środków zaradczych za sprawę nagłą, oświadcza się za przyłączeniem do Krakowa gminy Dąbie wraz z przysiółkami Beszczem i Głębinowem.

W razie wcielenia gminy Ludwinów do Krakowa należy przyłączyć do tego miasta także i obszar dworski Ludwinów, z którym miasto Kraków już poprzednio odnośną umowę zawarło.

Na podstawie powyższego wywodu Komisya gminna przedstawia Wysokiemu Sejmowi wniosek na przyłączenie gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów oraz gminy Dąbie z Beszczem i Głębinowem do miasta Krakowa.

Załączony % projekt ustawy wzorowany jest zupełnie na ustawie z dnia 13. listopada 1909 Nr. 148 Dz. u. kr., wydanej w przedmiocie przyłączenia szeregu gmin i obszarów dworskich do miasta Krakowa, którą Wysoki Sejm uchwalił zgodnie z propozycją Wydziału krajowego i Komisji gminnej.

Artykuły I, II, III, IV. i V. niniejszego projektu ustawy nie wymagają osobnego uzasadnienia. Zawierają one te same postanowienia, które są objęte artykułami I, II, IV., V. i VI. ustawy z 13. listopada 1909 r. Nr. 148 Dz. u. kr. z zastosowaniem do gmin i obszaru dworskiego, które obecnie do miasta Krakowa mają być przyłączone. Artykuł VII. poprzednio wspomnianej ustawy zawiera postanowienia, odnoszące się do świadczeń gminy miasta Krakowa na rzecz Rad powiatowych Krakowskiej i Wielickiej, mających na celu złagodzenie względnie usunięcie utrudnień w administracji powiatowej, powstających wskutek wyłączenia z okręgu tych Rad powiatowych znaczniejszych obszarów.

Wyłączając obecnie z powiatu Krakowskiego gminę Dąbie z jej przysiółkami Beszczem i Głębinowem, a z Wielickiego powiatu gminę i obszar dworski Ludwinów, należy w myśl przyjętych przez Radę miasta Krakowa, Wydział krajowy, Sejmową Komisję gminną i przez Wysoki Sejm zasad uwzględnić dalsze uszczuplenie dochodów w powiatach, poprzednio wymienionych.

Artykuł VII. lit. a) ustawy z dnia 13. listopada 1909 r. Nr. 148 Dz. u. kr. postanawia, że w pierwszych 30 latach po przejściu wymienionych w art. I. tejże ustawy gmin i obszarów dworskich i części gmin pod zarząd Rady miasta i Ma-

gistratu stoł król. miasta Krakowa, miasto to obowiązaniem jest uiścić na rzecz Reprezentacyi powiatowej krakowskiej corocznie, w ratach kwartalnych z dołu — na podstawie wyniku podatkowego za rok ubiegły taką kwotę, która się równa różnicy pomiędzy 49 razy wziętą wydatnością jednego halerza dodatków powiatowych w gminach, przy powiecie Krakowskim powstających, a kwotą 116.000 K.

Stosując tę samą zasadę również na wypadek wyłączenia z powiatu krakowskiego gminę Dąbie z Beszczem i Głębinowem — stwierdzić należy, że rzeczywisty wynik podatkowy wydatności jednego halerza z gmin przy powiecie pozostających wziętego 49 razy — zmniejszy się przez ubytek dochodu z dodatków do podatków z gminy Dąbie, a temsamem stosunkowo zwiększy się kwota, którą miasto Kraków corocznie Reprezentacyi powiatu krakowskiego wypłacać będzie.

Ponieważ przytoczony ustęp ustawy z dnia 13 listopada 1909 r. Nr. 148. Dz. u. kr. wyraźnie postanawia, że przy obliczeniu kwoty, jaką miasto Kraków obowiązane będzie uiszczać powiatowi krakowskiemu, za podstawę wziętym będzie w każdym roku wynik podatkowy z pozostających przy powiecie gmin, a po wejściu w życie ustawy, postanawiającej wyłączenie z powiatu Krakowskiego gminy Dąbie, pozostająca przy tymże powiecie ilość gmin o tę jedną gminę się zmniejszy — przeto nie może ulegać żadnej wątpliwości, że postanowienia artykułu VII. ustęp a) ustawy z dnia 13 listopada 1909 Nr. 148. Dz. u. kr. odnosić się również będą i do gminy Dąbie.

Przytoczony ustęp art. VII. lit. a) zawiera postanowienie określające, od którego dnia rozpoczyna się obowiązek miasta Krakowa do uiszczania corocznego datku dla powiatu Krakowskiego, a mianowicie od dnia, w którym wymienione w artykule I. ustawy z dnia 13 listopada 1909 gminy i obszary dworskie przejdą pod zarząd stoł. król. miasta Krakowa. Jakkolwiek gmina Dąbie przejdzie może o kilka miesięcy później pod zarząd miasta Krakowa, to mimo to Komisya gminna nie widzi potrzeby wprowadzenia jakiegokolwiek zmiany co do tego terminu z powodu wyłączenia obocnie gminy Dąbia z powiatu Krakowskiego, a to z tego względu że już w myśl ustawy z 13 listopada 1909 Nr. 148. Dz. u. kr. od chwili faktycznego wydzielenia gminy Dąbie z powiatu Krakowskiego, a temsamem umniejszenia dochodu z dodatków w tymże powiecie, wpłynie umniejszenie to pro rata temporis zarazem na zwiększenie kwoty, jaką Kraków będzie obowiązany uiszczać.

Komisya gminna jest więc zdania, że dla zabezpieczenia praw powiatu Krakowskiego nie potrzeba żadnego nowego postanowienia.

Odmienne rzecz się ma z powiatem Wielickim. Wysokość świadczeń, któreby Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce uiszczać miała gmina miasta Krakowa z tytułu wyłączenia z okręgu Rady powiatowej wielickiej a przyłączenia do miasta Krakowa gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów obliczył już w sprawozdaniu swem z 30 czerwca 1908 r. L. W. 90189/08 Wydział krajowy, opierając się w zasadzie na dotyczącem obliczeniu Wydziału Rady powiatowej w Wieliczce.

Świadczenie powyższe składa się z trzech części:

1. Z pomocy finansowej, jakąby gmina miasta Krakowa miała uiszczać Radzie powiatowej w Wieliczce za utracone dochody z dodatków do podatków, czerpanych z gminy Ludwinów i z obszaru dworskiego Ludwinów.

Pomoc ta według obliczenia Wydziału krajowego wynosić miała kwotę 1282 koron rocznie, płatnych przez 20 lat, licząc od dnia faktycznej inkorporacyi, w ratach kwartalnych z dołu.

2. Z udziału gminy i obszaru dworskiego Ludwinów za zobowiązania wielickiej Kasy oszczędności, obliczonej przez Wydział krajowy na 15633 koron — oraz z udziału za zobowiązania tejsamej gminy i tegoż obszaru dworskiego za inne długi powiatu Wielickiego — obliczonego na 1491 koron.

Razem przeto z tytułów powyższych musiałaby gmina miasta Krakowa uiścić Radzie powiatowej Wielickiej w pierwszym roku po przyłączeniu do Krakowa gminy i obszaru dworskiego Ludwinów jednorazowo kwotę 17.124 koron.

3. Trzeci rodzaj świadczeń gminy miasta Krakowa na rzecz Reprezentacji powiatowej w Wieliczce powstaje z powodu przejęcia przez miasto Kraków prawa poboru myta na drodze powiatowej Dębni-Kobierzyn, przechodzącej przez gminy powiatu Wielickiego, do miasta Krakowa przyłączone.

Prawo do poboru powyższego myta drogowego istnieje do r. 1912, myto zaś powyższe wydzierżawione jest za roczną kwotę 8990 koron.

Przez przyłączenie gmin Dębni i Zakrzówek do miasta Krakowa powyższa droga powiatowa, licząca 93 klm. długości, przeszła częściowo (53 klm.) na miasto Kraków, a częściowo (4 klm.) pozostała w okręgu Rady powiatowej wielickiej.

Komisya gminna, przygotowując dla Wysokiego Sejmu projekt ustawy z dnia 13 listopada 1909 Nr. 148. Dz. u. kr., rozdzieliła dochód z myta pobieranego na drodze Dębni-Kobierzyn między gminą miasta Krakowa a Radą powiatową w Wieliczce w stosunku do przejętych części tej drogi, wobec czego stosownie do postanowienia art. VII. ust. b). poprzednio powołanej ustawy — gmina miasta Krakowa płacić miała z dochodów powyższego myta do roku 1912 Radzie powiatowej w Wieliczce corocznie kwotę 3866 koron.

Obecnie przez przyłączenie do Krakowa gminy i obszaru dworskiego Ludwinów przypada do tegoż miasta jeszcze 06 klm. powyżej wymienionej drogi powiatowej, wobec czego, zachowując sposób obliczenia, dokonany przez Sejmową Komisję gminną w r. 1908, miałby Kraków płacić Radzie powiatowej w Wieliczce w stosunku do długości przejętych części drogi powiatowej (59 i 34) mniej o 579 koron rocznie. Mimo tego, z uwagi na fakt, że utrzymanie krótszych przestrzeni dróg jest stosunkowo droższe niż dłuższych, Komisya gminna nie proponuje żadnej zmiany dotyczącego postanowienia, objętego art. VII. ust. b) ustawy z dnia 13 listopada 1909 r. Nr. 148. Dz. u. kr.

Natomiast w sprawie świadczeń gminy miasta Krakowa na rzecz Reprezentacji powiatowej w Wieliczce z powodu wyłączenia z tego powiatu gminy i obszaru dworskiego Ludwinów, a poprzednio pod 1. i 2. określonych, przyjmuje Komisya gminna za podstawę kwoty przez Wydział krajowy obliczone i te kwoty wstawia do załączonego projektu ustawy w art. VI.

Artykuły VII. VIII. i IX. dołączonego projektu ustawy proponuje Komisya gminna zgodnie z artykułami VIII. IX. i X. ustawy z 13 listopada 1909 r. Nr. 148. Dz. u. kr. z opuszczeniem ustępów, które do gmin Ludwinowa i Dąbia oraz do obszaru dworskiego Ludwinów odnosić się nie mogą.

Art. X. dołączonego projektu ustawy zawiera postanowienia, zapewniające gminie i obszarowi dworskiemu Ludwinów oraz gminie Dąbie udział w Reprezentacji miasta Krakowa. W myśl zawartych swego czasu układów gminy miasta Krakowa z reprezentantami powyższych gmin i obszaru dworskiego i uchwały Rady miasta Krakowa z dnia 19. września 1907 — oraz stosownie do wniosku Wydziału krajowego z dnia 30. czerwca 1908 L. W. 90189/08 — wnosi Komisya gminna, aby mieszkańcy gminy Ludwinowa razem z mieszkańcami obszaru dworskiego Ludwinów wybierali jednego radcę do Rady miejskiej w Krakowie, mieszkańcy zaś gminy Dąbie z przysiółkami Beszczem i Głębinowem również jednego radcę. Wskutek tego podniesie się ogólna ilość członków Rady miasta Krakowa z 83 na 85, z tych powodów muszą uleść paragrafy 18 i 53 ustęp 1. statutu stoł. król. miasta Krakowa, którą też Komisya gminna proponuje w artykule X. załączonego projektu ustawy.

Ustawa z dnia 13. listopsda 1909 Nr. 148 Dz. u. kr. wprowadziła już w art. XI. zmiany dalszych jeszcze prócz §. 18 i 53 ust. 1. paragrafów statutu miejskiego, które obejmują postanowienia co do prawa wyborczego i co do sposobu przeprowadzenia wyborów w przyłączonych do Krakowa terytoryach sąsiednich gmin i obszarów dworskich, a które wedle swego brzmienia odnoszą się nietylko do gmin przyłączonych ustawą poprzednio wymienioną, ale także i do gmin i do obszaru dworskiego wcielić się mających do Krakowa na mocy obecnie projektowanej ustawy.

Artykuły dołączonego projektu ustawy XI—XVI są identyczne z artykułami XII—XVII ustawy z dnia 13. listopada 1909 Nr. 148 Dz. u. kr.

Na podstawie niniejszego sprawozdania Komisya gminna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

dołączony % projekt ustawy — i następujące rezolucye:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby podania sądowe i uchwały hipoteczne w sprawie przeniesienia nieruchomego majątku wymienionych w niniejszej ustawie gmin na rzecz gminy miasta Krakowa uwolnił od należytości skarbowych.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby utrzymał dzisiejszy wymiar podatku domowo-czynszowego w gminach Dąbie i Ludwinów i na obszarze dworskim Ludwinów do miasta Krakowa przyłączyć się mających, w uwzględnieniu okoliczności, że na dzisiejszem terytoryum miasta Krakowa podatek domowo czynszowy został po myśli ustawy z dnia 10. sierpnia 1905 Nr. 133 Dz. p. p. stopniowo obniżony do poziomu stopy podatku domowo-czynszowego w gminach podmiejskich.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy reformie podatku liniowego w król. stoł. mieście Krakowie uwolnił od podatku artykuły koniecznej konsumpcyi.

4. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przy akcji ukrajowienia dróg powiatowych w powiatach krakowskim i wielickim, uwzględnił oprócz względów ogólnych, także trudne położenie finansowe tych powiatów, stworzone przez wyłączenie z powiatu krakowskiego w całości lub częściowo ośmiu gmin i dwóch obszarów dworskich, a z powiatu wielickiego dwóch gmin i trzech obszarów dworskich — i aby również przy rozdziale subwencji krajowych na cele drogowe uwzględnić zechciał powiat krakowski, który z powodu bliskości wielkiego miasta zmuszony jest wielkimi nakładami drogi w wyjątkowo dobrym utrzymywać stanie — i aby zechciał w możliwie najkrótszym czasie przyprowadzić ukrajowienia drogi Liszki-Czernichów, oraz drogi Wrocławskiej.

Przewodniczący:

Bojko.

Sprawozdawca:

Wodzicki.

Ustawa

z dnia w przedmiocie przyłączenia do miasta Krakowa gminy Dąbie z Beszczem i Głębinowem, tudzież gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów — wyłączenia tychże gmin i obszaru dworskiego z okręgów Rad powiatowych Krakowskiej i Wielickiej oraz w przedmiocie zmiany § 18. i § 53. ust. 1). statutu stoł. król. miasta Krakowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina Dąbie z Beszczem i Głębinowem, położona w autonomicznym powiecie Krakowskim, oraz gmina Ludwinów i obszar dworski Ludwinów położone w autonomicznym powiecie Wielickim, zostają połączone z miastem Krakowem w jedną gminę miejscową pod wspólną nazwą stołeczne, królewskie miasto Kraków.

Art. II.

Wskutek tego połączenia przestają w art. I. niniejszej ustawy wymienione gminy i obszar dworski istnieć jako samodzielne jednostki administracyjne.

Art. III.

Równocześnie z przyłączeniem do Krakowa zostają wymienione w art. I. niniejszej ustawy gminy i obszar dworski wyłączone z odnośnych okręgów Rad powiatowych Krakowskiej i Wielickiej.

Art. IV.

Gmina miasta Krakowa przejmuje prawa i obowiązki gmin w art. I. niniejszej ustawy wymienionych, z wyjątkiem praw i obowiązków, wypływających z takich umów, które potrzebują do ważności swej zatwierdzenia przez władze przełożone, a które zatwierdzenia tego do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jeszcze nie uzyskały.

Ar. V.

Gmina miasta Krakowa obowiązana jest ściśle dopełnić zobowiązań przyjętych mocą zawartych z wymienionemi w art.

I. niniejszej ustawy gminami i obszarem dworskim umów, zatwierdzonych uchwałą Rady miasta Krakowa z dnia 19. września 1907.

Nad ścisłym dopełnieniem powyższych zobowiązań czuwać będzie Wydział krajowy, któremu w tym celu służy prawo zarządzić stosowne środki zaradcze.

Gdyby Rada miejska nie wstawiła we właściwym czasie w swój budżet kwoty, potrzebnej na pokrycie wydatków, połączonych z wypełnieniem takiego zobowiązania, będzie miał Wydział krajowy prawo kwotę tę wstawić do budżetu miejskiego.

Art. VI.

Oprócz wymienionych w art. VII. ustęp b) ustawy z dnia 13. listopada 1909 r. Nr. 148, Dz. u. kr. świadczeń na rzecz Rady powiatowej w Wieliczce obowiązana jest gmina miasta Krakowa uiścić tejże Radzie powiatowej:

a) W pierwszych 20 latach po przejściu gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa corocznie sumę 1282 koron;

b) w pierwszym roku po przejściu gminy Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu miasta Krakowa jednorazowo sumę 17.124 koron.

Art. VII.

Z dniem wcielenia do stoł. król. miasta Krakowa wymienionych w art. I. niniejszej ustawy gmin i obszaru dworskiego (art. XIII.) przechodzi na gminę miasta Krakowa obowiązek utrzymywania, znajdujących się na wcielonym do miasta Krakowa obszarze, dróg gminnych i powiatowych, jako dróg miejskich.

Art. VIII.

Prawo propinacyjne na terytoryach gmin i obszaru dworskiego do miasta Krakowa tą ustawą przyłączonych, pozostaje niezmienione do końca roku 1910.

Po roku 1910 terytorya te podlegać będą przepisom obowiązującym dla miasta Krakowa (art. I. ustawy krajowej z dnia 20. grudnia 1905, Dz. u. kr. Nr. 11 ex 1906).

Art. IX.

Ustawy krajowe, obowiązujące w mieście Krakowie, mają obowiązywać także i w powstałym przez przyłączenie sąsiednich gmin i obszarów dworskich powiększonym terytoryum miasta Krakowa, o ile tą ustawą dla tego terytoryum osobne przepisy nie zostały wydane.

W sprawie przepisów budowlanych dla terytoryów przyłączonych do miasta Krakowa gmin i obszarów dworskich wydane zostaną w drodze ustawy krajowej osobne postanowienia

z uwzględnieniem zawartych umów (art. V.) i stosunków miejscowych.

Do czasu ustawodawczego uregulowania powyższych stosunków obowiązywać będzie w przyłączonych terytoryach ustawa budownicza dla miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883, Dz. u. kr. Nr. 63, zmieniona częściowo ustawą z dnia 28. marca 1905, Dz. u. kr. Nr. 56 z następującymi wyjątkami:

1. Istniejące dotąd na całym obszarze, do miasta Krakowa niniejszą ustawą przyłączonym, nieogniotrwałe pokrycia dachów, winny być w ciągu lat 15, licząc od dnia wejścia w życie tej ustawy, zamienione na ogniotrwałe.

2. Rada miasta Krakowa jest upoważniona do wydania z uwzględnieniem zawartych umów (Art. V.) i miejscowych stosunków, przejściowych przepisów co do urządzenia, względnie przerobienia dołów kloaczych i gnojowisk, oraz co do przebudowy istniejących budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Art. X.

Postanowienia art. XI. §. 18 i §. 53 ust. 1) ustawy z dnia 13. listopada 1909 r. Nr. 148 Dz. u. kr. znosi się w ich dotychczasowym brzmieniu, a natomiast opiewać mają, jak następuje:

§. 18.

Rada miejska składa się z 85 członków (radców miejskich).

Z powyższej ilości członków Rady miejskiej wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum Krakowa, jakie istniało przed obecnie dokonaniem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszarów dworskich, 72 radców, a wyborcy zamieszkali na terytoryach, przyłączonych obecnie do Krakowa gmin i obszarów dworskich 13 radców. W szczególności zaś wybierają wyborcy zamieszkali na terytoryum dotychczasowej gminy: Ludwinów 1 radcę, Zakrzówek z Kapelanką 1 radcę, Dębniki 1 radcę, Półwieś Zwierzynieckie 1 radcę, Zwierzyniec 1 radcę, Czarna wieś z Kawiorami 1 radcę, Nowa Wieś Narodowa 1 radcę, Łobzów 1 radcę, Krowodrza 2 radców, część Prądnika Białego oraz część Prądnika Czerwonego i Olszy 1 radcę, Grzegórzki-Piaski 1 radcę, Dąbie z Beszczem i Głębiuowem 1 radcę.

Wyborcy zamieszkali na przyłączonych do Krakowa obszarach dworskich będą wykonywali czynne prawo wyborcze razem z wyborcami tej gminy, z którą obszar dworski wspólna nosi nazwę.

Członków Rady miejskiej wybierają członkowie gminy. prawo głosowania mający. Gdyby powyższa liczba radców miejskich pomiędzy jednym a drugim wyborem przez śmierć lub rezygnację lub utratę urzędów się zmniejszyła, wtedy Rada miejska do pełnienia obowiązków radców przyzwie tych, którzy przy odnośnym wyborze po wybranych w kole, oddziale lub okręgu

wyborczym, do którego ubyli radca należał, największą liczbę głosów otrzymali. Radcy, przez Radę miejską przybrani, tylko do najbliższych wyborów obowiązki pełnić będą (§ 45).

§. 53.

Ustęp 1. W razie rozwiązania Rady miejskiej przez polityczną władzę krajową mają być najdalej do sześciu tygodni ogłoszone i rozpisane nowe wybory 85 członków Rady.

Art. XI.

Czas trwania mandatu członków Rady miasta, wybranych z terytorium Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem dwóch sąsiednich gmin i jednego obszaru dworskiego, nie doznaje zmiany przez obecne rozszerzenie granic miasta Krakowa.

Art. XII.

Wybór członków Rady miasta Krakowa z okręgów utworzonych z powodu przyłączenia do miasta Krakowa gmin Dąbie z Beszczem i Głębinowem, Ludwinów i obszaru dworskiego Ludwinów, nastąpi po myśli przepisów tego statutu zaraz po faktycznem przejęciu tych gmin i obszarów dworskich pod zarząd gminy miasta Krakowa.

Wybrani z powyższych okręgów nowi członkowie Rady miasta, pełnić będą swe funkcje aż do najbliższych wyborów do Rady miasta, poczem nastąpią tak na terytorium miasta Krakowa, jakie istniało przed obecnem przyłączeniem sąsiednich gmin i obszaru dworskiego, jakoteż i na terytorium Krakowa, powstałem przez przyłączenie tychże gmin i obszaru dworskiego, nowe wybory po myśli przepisów, zawartych w art. X. tejże ustawy i w odnośnych paragrafach obowiązującego w Krakowie statutu miejskiego.

Art. XIII.

Termin, w którym wymienione w art. I. tejże ustawy gminy i obszar dworski przejdą pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stol. król. miasta Krakowa, wyznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Z dniem tym przestaną na przyłączonych obecnie do miasta Krakowa terytorjach obowiązywać ustawy krajowe, którym one jako gminy wiejskie względnie obszar dworski i składowe części atonomicznych powiatów podlegały, a natomiast zaczną obowiązywać ustawy krajowe (art. IX.), którym podlega miasto Kraków.

Z dniem powyższym zostaną rozwiązane Rady gminne w gminach, przyłączonych tą ustawą do miasta Krakowa.

Do terminu w niniejszym artykule oznaczonego pozostanie w terytorjach do miasta Krakowa przyłączonych nadal w mocy urzędowa działalność c. k. Władz państwowych i administracyjnych.

Art. XIV.

Od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, zarządy gmin tą ustawą przyłączonych, nie mogą bez zgody Prezydenta m. Krakowa zaciągnąć nowych zobowiązań ani też zawierać umów, względnie przedsiębrać czynności, któreby pociągały za sobą zmiany w stanie posiadania, obciążenia lub używania majątku i dobra gminnego, oraz nie mogą czynić wydatków budżetem gminnym nieprzewidzianych. Budżety uchwalone w powyższym czasie przejściowym na rok następny przez Rady powyższych gmin, muszą być zatwierdzone przez Prezydenta m. Krakowa.

Przeciw odmowie Prezydenta m. Krakowa przysługuje jednak Radom gminnym prawo wniesienia zażalenia do Wydziału krajowego, który rozstrzyga ostatecznie.

C. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy zarządzą, aby działalność urzędów państwowych i autonomicznych, o ile ona dotyczy przyłączonych niniejszą ustawą gmin i obszaru dworskiego, jak najspieszniej przekazaną została gminie m. Krakowa w zakresie, statutem tejże gminy określonym.

C. k. Namiestnictwo zarządzi również, aby w miejsce c. k. Władz państwowych, właściwych dotychczas dla gmin i obszaru dworskiego, do miasta Krakowa niniejszą ustawą przyłączonych, czynności odnośne objęły c. k. Władze państwowe właściwe dla miasta Krakowa.

Wydział krajowy wyda odpowiednie zarządzenia, aby majątek i dobro gminne przez gminy tą ustawą do miasta Krakowa przyłączone, temuż miastu inwentarycznie oddane zostały.

Art. XV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. XVI.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
